

Filosofia de la natura

Professor: Miquel Ramón Fuentes

Codi: 211052

Crèdits: 3 ECTS

Llengua: català

Objectius

L'assignatura vol introduir l'alumne en el coneixement de la filosofia de la natura com a disciplina situada entre la dada científica i la reflexió filosòfica. L'objectiu de l'assignatura és doble: d'una banda, cal veure com la filosofia ha considerat sempre la natura objecte de reflexió, tot caracteritzant-ne les seves propietats i dinatismes; de l'altra, es vol mostrar de quina manera aquesta reflexió pot ajudar a llegir les dades actuals que ens arriben de ciències com la física quàntica, la cosmologia o la biologia i interpretar-le críticament.

Programa

1. Introducció a la Filosofia de la Natura. Diferències amb les ciències experimentals.
2. Breu història del concepte de natura.
3. Caracterització de l'ens natural: matèria i forma. Física quàntica i la fonamentació última de la realitat.
4. El dinamisme de l'ens natural: acte i potència. Emergentisme.
5. Ordre i lleis de la natura: estructures i patrons. Caos i complexitat.
6. Quantitat, qualitat i relació. El tot i les parts.
7. Espai i temps. La mecànica de Newton i la relativitat d'Einstein.
8. Quantes causes hi ha a la natura? Determinisme i indeterminisme.
9. Característiques de l'ens natural viu. L'evolució com a dinamisme biològic.
10. Origen i fi de l'univers. El principi antròpic.

Competències generals

CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics i les monografies més importants.

CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.

CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.

CG9. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir compromisos ètics.

CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada ala resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.

CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant

a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.

Competències específiques

CE4. Que l'alumne s'introdueixi en els grans sistemes ètics, en els conceptes i en les teories, així com en les interpretacions que se n'han derivat; que compregui per si mateixles respostes que aquests sistemes han donat i donen als diversos problemes morals concrets i que sàpiga veure reflexivament totes les seves implicacions.

CE8. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics.

CE9. Que l'alumne sigui capaç de comprendre la rellevància històrica i sistemàtica de les grans qüestions de l'ontologia, la diferència entre una ontologia general i la metafísica, els grans problemes metodològics de la metafísica clàssica (analogia) i els principals capítols sistemàtics (estructures del'ens finit, transcendents, possibilitat d'una teologia natural, etc.). Que sigui capaç, també, de comprendre les relacions profundes i conseqüències que tals qüestions tenen en altres àmbits filosòfics com la teoria del coneixement, la ètica, el pensament polític, etc.

CE10. Que l'alumne s'introdueixi en la comprensió i ús dels grans conceptes, principis i lleis que sorgeixen de l'anàlisi lògic del pensament i del llenguatge, desenvolupant la seva pròpia capacitat de pensar; que conegui les diferències entre l'enfocament més tradicional de la lògica, amb totes les seves implicacions filosòfiques, i l'enfocament matemàtic contemporani; i que aprengui també, a través dels exercicis corresponents, les tècniques deductives més fonamentals de la sil·logística aristotèlica i dels càlculs de la lògica matemàtica elemental.

Activitats formatives

Ensenyament-aprenentatge presencial:

- exposició del professor.
- exposició de l'estudiant.
- debats.
- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.
- tutories individuals.
- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.
- estudi personal.
- cerca d'informació i materials.

Activitats d'avaluació

Es combinen avaluació contínua més específica (a través de la participació a classe i treballs personals o en grup: 40%) i exàmens parcial i final de l'assignatura (60%).